

STICHTING
VAN DE ARBEID

Bezuidenhoutseweg 60
postbus 90405
2509 LK Den Haag
tel. 070 - (10)(2e)
e-mail: (1 (10)(2e) @stvda.nl

Notitie

Aan : Overleg Arbeidsmigranten en Aanjaagteam
Van : Secretariaat (10)(2e)
Datum : 18 mei 2020
Betreft : Reactie op RIVM-suggesties protocol

Deze notitie geeft een beknopt overzicht van wat er in het protocol is gewijzigd naar aanleiding van de suggesties van het RIVM en waarom daarvoor is gekozen.

1. Het RIVM stelt voor aan het begin op te nemen voor wie het protocol is bedoeld, wat het doel van het protocol is en waar het over gaat. Dus ook, wie is de geadresseerde? En opmerken dat het opnemen van specifieke aanvullende bepalingen in een protocol voor arbeidsmigranten gerechtvaardigd is, aangezien de kans op transmissie van/besmetting met het coronavirus bij arbeidsmigranten groter is, omdat zij over het algemeen dicht op elkaar werken, wonen en zich verplaatsen. Daarnaast zou je kunnen opmerken dat het protocol aanvullend is op bestaande regelgeving.

Op basis van deze suggestie, in combinatie met de suggesties uit punt 2 en 4, is de inleiding nu verder uitgebreid.

“Wat is het doel van het protocol?”

De Stichting van de Arbeid hecht eraan dat ook tijdens de coronacrisis arbeidsmigranten in Nederland veilig kunnen blijven wonen, werken en reizen. Dat is van belang voor de arbeidsmigranten zelf, voor de veiligheid van iedereen en voor het draaiend houden van de vitale sectoren.

Waar richt het protocol zich op?

Uitgangspunt van dit protocol zijn de geldende adviezen en maatregelen van het RIVM. De algemene richtlijn is dat waar mogelijk personen thuiswerken, niet reizen en alleen wonen. Voor de meeste arbeidsmigranten is dit echter geen mogelijkheid en daarom beschrijft het protocol de situaties waarin er wel sprake is van werken op locatie, woon-werkverkeer en gezamenlijke huisvesting. Naast de onderwerpen die in het protocol worden besproken, zijn ook voor arbeidsmigranten logischerwijs de algemene RIVM-adviezen van toepassing, betreffende onder andere hygiënische voorschriften, het vermijden van drukte en het niet gezamenlijk naar de winkel gaan.

Voor wie is het protocol?

Het protocol beoogt werkbare handvatten te bieden aan zowel werkgevers, arbeidsmigranten als andere partijen in de keten zoals inleners, huisvesters en lokale overheden. Een aanvullend en sector-overstijgend protocol voor arbeidsmigranten is wenselijk, omdat het risico op besmetting groter is door de gezamenlijke huisvesting, het woon-werkverkeer, het veelal werken op werklocaties waar veel mensen bij elkaar werken, en het reizen van en naar het thuisland. Daarnaast zijn niet alle arbeidsmigranten de Nederlandse taal machtig en is het wel belangrijk dat zij goed op de hoogte zijn van de geldende adviezen.

Hoe is het protocol tot stand gekomen?

Het protocol is aanvullend op bestaande regelgeving. Bij het samenstellen van dit protocol is gebruik gemaakt van reeds bestaande sectorale protocollen. Dit algemene protocol kan op zichzelf staan maar ook dienen om nieuwe sectorale protocollen op te baseren. Sectorale protocollen kunnen ook een nadere uitwerking van dit protocol vormen. Voor overige vragen sluit dit protocol aan op de Q&A van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Dit protocol is tot stand gekomen in goed overleg tussen werkgeversorganisaties, de uitzendsector en de vakbeweging. Het protocol is door de Stichting van de Arbeid aangeboden aan het ministerie van SZW en het decentraal overleg.

2. De zin "Waar mogelijk betekent dit thuiswerken, niet reizen en alleen wonen" kan worden geschrapt. Deze zin sluit weinig aan op de realiteit voor arbeidsmigranten.

Er werd door sociale partners waarde gehecht aan deze toevoeging, om te voorkomen dat dit protocol minder streng oogt dan andere protocollen. Wel is de tekst op dit punt aangepast, zodat duidelijker is dat dit voor de meeste arbeidsmigranten niet mogelijk is (zie punt 1 bij 'waar richt het protocol zich op').

3. Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen arbeidsmigranten werkzaam in cruciale beroepen en in niet-cruciale beroepen. Eventueel kun je verduidelijken dat arbeidsmigranten werkzaam in de voedselsector als werkend in een cruciaal beroep worden gezien.

Dit punt stond al wel in het protocol, maar was inderdaad wat weggeloopt in een voetnoot. Daarom is nu een nieuwe rij toegevoegd:

- *Situatie: "Arbeidsmigranten werken in een cruciaal beroep"*
- *Verantwoordelijkheid: "Werkgever/inlener en uitzendonderneming (werknemers dragen hieraan bij op basis van goed werknemerschap)."*
- *Bronaanpak: "Geen"*
- *Technisch en Organisatorisch: "Als arbeidsmigranten een cruciaal beroep uitoefenen of in een vitale sector werken, zoals de voedselsector, is het belangrijk dat er wordt doorgewerkt. Ook bij lichte verkoudheidsklachten of als één of meer huisgenoten koorts en/of benauwdheidsklachten hebben. Zij blijven pas thuis als zij zelf klachten met koorts (38,0 °C of hoger) en/of benauwdheid hebben." (met enkele bronvermeldingen naar websites van RIVM/Rijksoverheid).*

4. Je kunt in het protocol nog wijzen op de adviezen van mijn drukke plekken, ga niet samen naar de winkel en de algemene adviezen van de RIVM-website.

Dit is nu opgenomen in de uitgebreidere inleiding (zie punt 1 bij 'waar richt het protocol zich op').

5. Ik krijg de indruk dat het RIVM met het huishoudenbegrip in het protocol akkoord is. Je zou nog kunnen verduidelijken dat in dat geval bij ziekte van één lid van het huishouden, allen moeten thuisblijven. Dit geldt echter niet als de medehuisgenoten in vitale beroepen werken. Zij mogen wel aan het werk, tenzij zij ook ziek worden. Zie verder de RIVM-website.

In de eerste rij bij 'Veilig Wonen' staat er bij 'Technisch en Organisatorisch' nu de zin: "Als een huisgenoot ziek is, moet een arbeidsmigrant in thuisquarantaine tenzij hij of zij in een cruciaal beroep werkt." Dit lijkt duidelijk genoeg te zijn verwoord.

6. De verwijzing naar "desinfecteren met 70% isopropylalcohol" kan worden geschrapt. Opmerken dat extra gereinigd moet worden is voldoende.

Dit is verwijderd. We hadden dit letterlijk overgenomen uit het bouwprotocol.

7. De verwijzing naar een plastic afscheiding tussen de zitplaatsen kan worden geschrapt. Er is geen bewijs voor dat dat werkt. (Duidelijk is dat personen van één huishouden samen kunnen reizen, evt dicht op elkaar. Maar behoren personen niet tot één huishouden (bijv. negen arbeidsmigranten uit drie verschillende huisjes), dan geldt de hoofdregel van 1,5 meter afstand houden.)

Dit is verwijderd. Wel vinden we het belangrijk dat er duidelijkheid is over de voorschriften van het RIVM. Het recente advies om in het OV mondkapjes te dragen, leidde bijvoorbeeld ook tot vragen of dit ook voor gezamenlijk vervoer zou gelden.

8. Vervoer naar Nederland kan RIVM weinig over zeggen. Gewezen wordt op het beleid dat niet-noodzakelijke reizen worden afgeraden.

Geen tekstwijzigingen, want we denken dat arbeidsmigranten hun reis nu naar alle waarschijnlijkheid zullen beoordelen als noodzakelijk. Wel willen we hierbij aangeven dat voor veilig en vrij verkeer in de EU er duidelijkheid moet zijn over het beleid rondom toelating arbeidsmigranten die (opnieuw) NL binnenkomen. Er is aan het kabinet gevraagd om beleid op (opnieuw) toelating van groepen arbeidsmigranten. Veel omliggende landen hebben daar inmiddels beleid op ingericht, bijvoorbeeld quarantaine-maatregelen. Wat is beleid van Nederland, welk ministerie gaat hierover op welke termijn duidelijkheid geven?

9. Aanvulling "Toegang tot zorg": Bij besmetting in huishoudens moet de GGD geïnformeerd worden voor advies dan wel mogelijk testen. Belangrijk dat communicatie tussen arbeidsmigrant en GGD-medewerker mogelijk is.

Hierover is nu een punt toegevoegd:

"Bij besmetting in huishoudens wordt de GGD geïnformeerd voor advies of testen. Hierbij wordt ervoor gezorgd dat communicatie tussen de arbeidsmigranten en GGD-medewerkers mogelijk is, bijvoorbeeld via het corona-aanspreekpunt."

10. Er zou overwogen kunnen worden om nog afzonderlijk in te gaan op arbeidsmigranten die in contactberoepen werkzaam zijn. Zie voor richtlijnen daarover de “contactberoepen-pagina” van het RIVM.

Waarschijnlijk zijn er weinig arbeidsmigranten die in een contactberoep werken, daarom lijkt het niet logisch hier een aparte rij over op te nemen. Daarom is nu bij 'Veilig en Gezond werken' bij 'Technisch en Organisatorisch' het volgende punt toegevoegd:

“Arbeidsmigranten die werken in een contactberoep worden geacht zich te houden aan de aanvullende voorschriften betreffende contactberoepen.”

11. Aangeraden wordt ook op te nemen dat werkgevers een actieve rol spelen bij het onder de aandacht brengen van de maatregelen die in Nederland gelden.

Dit stond al wel impliciet in enkele teksten rondom duidelijke richtlijnen. We zullen nu explicieter bij 'Bronaankpak' van het punt 'Richtlijnen zijn duidelijk en makkelijk te begrijpen voor arbeidsmigranten' toevoegen:

“Werkgevers spelen een actieve rol bij het onder de aandacht brengen van de geldende Nederlandse maatregelen.”